ontvangen op 060723 door de griffie

Rotterdam, 17 juni 2023

Beste raadsleden,

Bij deze een update en een dringende hulpvraag over de herinrichting van de Claes de Vrieselaan en onze wens voor een brede stoep. Bijgevoegd het advies van wijkraad en eindverslag.

In het eindverslag van de Wijkraad staat: "De projectleider heeft aangegeven dat ons preadvies een geheel nieuw ontwerp vereist waarvoor binnen de organisatie geen capaciteit beschikbaar is. Het voorliggende gemeentelijke ontwerp wordt gezien als de beste uitwerking van het co-creatieproces en blijft voor de gemeente het uitgangspunt. Wel is er bereidheid om dit ontwerp in overleg met de bewoners te verbeteren. "

Een herhaling van zetten dreigt. In al onze gesprekken met het planteam horen wij steeds hetzelfde verhaal: uitgangspunt is groene middenberm en brede stoep kan niet.

Wij zijn de weg compleet kwijt, murw en inmiddels gefrustreerd.

Elke keer gloort er een beetje hoop, maar deze wordt bij de volgende stap tenietgedaan (dip). En zo voelt het voor ons al maanden (zeg maar jaren).

2021
Hoop: bewoners mogen zeggen wat ze willen, wij zeggen brede stoep.
Dip: ontwerp schetsen met brede middenberm en geen brede stoepen.

Oktober 2022
Hoop: ontwerpatelier voor bewoners, wij kunnen meedenken, mee ontwerpen.
Dip: plan is al helemaal uitgetekend met brede middenberm en smallere stoepen.

Januari 2023
Hoop: gesprek de projectleider.
Dip: planteam wil geen enkele concessie doen, afspraak: bewoners maken een complete vergelijking.

Maart 2023
Hoop: gesprek met projectteam over de vergelijking.
Dip: brief van planteam: geen concessies, planteam valt in herhaling ziet geen enkel voordeel in de brede stoep. Plaatsen vergelijking ook niet op de website.

April 2023
Hoop: brief van wethouder; dringt aan op gesprek tussen ons en planteam.
Dip: geen gesprek tot nu toe geweest

April 2023
Hoop: actie op de stoep, hulp en steun van raadsleden, raadsleden wachten informatiebijeenkomst 24 mei af, advies wijkraad voorstel mediation. Bijeenkomst (iedereen mocht zegje doen maar geen gesprek over inhoud) 24 mei ging goed

Mei 2023
Dubbele hoop: mediation, waar beide partijen aangeven dit te willen.
Dubbele dip: wijkraad heeft gesprek gehad met projectteam, huidige plan uitgangspunt, geen capaciteit om het over te doen. Geen zicht op beweging

Juni 2023
Hoop of dip? de projectleider belt. Wat nu?

Wij weten het niet meer: binnenkort gesprek met de projectleider, voor zoveelste keer?

We hebben de indruk dat het planteam gewoon doorgaat met de door ontwikkeling van het ontwerp, Deze trein rijdt nu al maanden verder, en wij raken steeds meer het spoor bijster. Misschien is dat ook wel de opzet.
De ambtenaren werken aan dit project door, terwijl wij aan het lijntje gehouden worden en alles naast ons werk moeten doen en niets horen. Ondertussen is het ontwerp alleen maar verder uitgewerkt en is de stoep in gebruik zelfs smaller geworden met het intekenen van de lantaarnpalen. (Er staan nu geen lantaarnpalen op onze stoep, omdat de straatverlichting aan de gevel hangt.)

Wij weten het echt niet meer.

90 huishoudens op de Claes de Vrieselaan – Noord willen een brede stoep met goede redenen: sociaal, veiligheid, betrokkenheid. (zie onze eerdere brieven)
Dit kan toch niet zomaar worden genegeerd?

Kunt u ons helpen?

Hoe kan een projectleider/ gemeente het advies van de wijkraad naast zich neerleggen?
Wat is de kracht van de wijkraad?
Waar blijft de belofte van mediation?
Waar blijft het gesprek dat de wethouder in zijn brief heeft beloofd?
Waar blijft een goede referentie van een vergelijkbare middenberm geflankeerd door twee rijen aaneengesloten geparkeerde auto's?
Welke ruimte krijgt het projectteam om echte concessies te doen en daarmee *90 huishoudens* op de Claes de Vrieselaan – Noord mee te krijgen?

Namens de werkgroep Brede Stoep en dit doen wij namens de vele bewoners van de Claes de Vrieselaan-Noord

Met vriendelijke groet,

Rotterdam, 7 juni 2023

Aan: (projectmanager SO), (procesbegeleider co-creatie), (woordvoeder Brede Stoep), (wijk-manager)

Betreft: Bemiddeling herinrichting Claes de Vrieselaan

Beste mensen,

De afgelopen twee weken hebben wij namens de Wijkraad Middelland-Nieuwe Westen onderzocht of wij kunnen helpen het haperende co-creatieproces rond de herinrichting van de Claes de Vrieselaan vlot te trekken. Hierbij stellen we jullie op de hoogte van onze bevindingen.

Verantwoording
Op 22 mei woonden wij een vergadering bij waarin de ontstane situatie in een openbare vergadering met de bewoners besproken werd onder leiding van een onafhankelijk voorzitter. Hier werd duidelijk dat er sprake is van toegenomen spanningen tussen bewonersgroepen onderling en naar de projectorganisatie. Het idee van 'opschaling' van het probleem naar de wethouder en raadsfracties zorgde voor een gevoel van ontmoediging en toenemende irritaties.

Om de ontstane impasse te helpen doorbreken hebben wij in de vergadering aangegeven vanuit de Wijkraad in een bemiddelingstraject van dienst te willen/kunnen zijn. Daaraan hebben we wel de voorwaarde verbonden dat er bij alle partijen bereidheid is om te 'bewegen'. De projectleiding en ook de groep 'Brede Stoep' leek muziek te zien in bemiddeling van onze kant. Anderen lieten zich niet zo duidelijk uit of reageerden teleurgesteld. In de korte periode hierop bleek dat eigenlijk niemand ons een mandaat of opdracht gaf, zodat wij enigszins zwemmend aan het werk zijn gegaan.

Wij zijn direct zowel in de vergadering als bilateraal naar diverse betrokkenen duidelijk geweest dat wij geen langdurig traject wilden starten en ook geen 'pyschologische counseling' in groepsverband wilden doen. Daarin is nogmaals benadrukt dat alle partijen bereid moeten zijn water in de wijn te doen. Het stond voor ons al snel vast dat wij ook hinder zouden ondervinden van de uiteenlopende verwachtingen naar ons toe. Wij wilden en willen niet mee gezogen worden in deze situatie, maar uitsluitend bekijken of we een oplossingsrichting kunnen aangeven die voor alle partijen werkt.

Wat hebben we gedaan
Allereerst hebben we een preadvies opgesteld voor de Dienst Stadsontwikkeling, dat we dinsdag 6 juni met de projectleider van SO en de wijkmanager hebben besproken (zie bijlage).
We hebben een richting gezocht waarin genoemde belangen naar ons inzicht bespreekbaar gemaakt zouden kunnen worden en ook beter gehonoreerd kunnen worden. Noodgedwongen zijn we hierbij vrij inhoudelijk op het project ingegaan, waardoor het bij voorbaat noodzakelijk werd dat Stadsontwikkeling bereid is om enkele uitgangspunten te wijzigen en bepaalde ambities anders in te vullen. Kort gezegd: kijk eens anders naar de invulling van het projectgebied en de formele parkeerrichtlijnen (dit is een buurt-item en geen straat-item!) en de faseerbaarheid van bepaalde ambities. Reageer wat nadrukkelijker op belangen, zoals bij de behoefte aan meer vrije ruimte voor

de deur en de behoefte van het Wijkpaleis om in de openbare ruimte (en aangrenzend aan de eigen locatie) aan buurtprogrammering te doen. Schep lucht en ruimte in het project en maak het wat minder vol en urgent. Door ontwikkelen blijft vaak mogelijk.

De huidige stand van zaken
De projectleider heeft aangegeven dat ons preadvies een geheel nieuw ontwerp vereist waarvoor binnen de organisatie geen capaciteit beschikbaar is. Het voorliggende gemeentelijke ontwerp wordt gezien als de beste uitwerking van het co-creatieproces en blijft voor de gemeente het uitgangspunt. Wel is er bereidheid om dit ontwerp in overleg met de bewoners te verbeteren.

Wij zien ook mogelijkheden om de verkeersveiligheid, een belangrijk uitgangspunt van de herinrichting, te verbeteren bijvoorbeeld door verkeersstromen aan te passen. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zal de Claes de Vrieselaan als doorgaande verbinding een kleine twee jaar afgesloten zijn. Deze afsluiting zal inzicht geven in de mogelijkheid om de laan geheel of gedeeltelijk af te sluiten voor doorgaand verkeer.

Wij zijn bereid om onze bevindingen met betrokkenen te bespreken. In principe eindigt daarmee onze interventie, tenzij er nog een vraag komt van jullie kant. Daar kunnen we het natuurlijk altijd over hebben.

Met vriendelijke groet,

Namens de Wijkraad Middelland-Nieuwe Westen

Bijlage: CdVlaan_preadvies 01062023

wijkraad Middelland - Nieuwe Westen

Rotterdam, 1 juni 2023

HET MILDE WESTEN

Aan: Dienst Stadsontwikkeling
Betreft: herinrichting Claes de Vrieselaan

Beste,

Op 22 mei boden wij jullie, de bewoners en de gebiedsorganisatie, aan te bemiddelen in het ontstane conflict over de herinrichting van de Claes de Vrieselaan. In dit advies gaven we al kort enkele uitgangspunten mee, die toegepast kunnen worden. Tijdens een vergadering op 24 mei werd dit initiatief in dank aanvaard door SO en de groep bewoners 'Actie Brede Stoep'. Hierdoor ligt het voor de hand dat jullie onze opdrachtgever zijn voor een bemiddelingspoging, er ligt immers geen volledig mandaat. Ook is het bekend dat de wethouder, de heer V. Karremans graag ziet dat er nog een ultieme poging gedaan wordt om in gesprek tot een oplossing te komen.

1e Indrukken:
De stellingen zijn betrokken, de verhoudingen zijn aan het verharden. De frustratie neemt toe, mensen neigen ertoe weg te lopen van het proces. Er wordt opgeschaald naar de politiek. Er is vermoeidheid ontstaan, evenals kwaadheid. Er is veel geschreven, gemaild en geappt en (over elkaar) gesproken. Terwijl in het co-creatieproces van de afgelopen jaren veel positieve zaken aan de orde zijn gekomen en veel persoonlijke- en groepsvoorkeuren zijn benoemd die soms wel, soms niet een plaats in het voorliggende ontwerp hebben gekregen. Wij hebben niet alles gelezen, maar het is ons duidelijk dat een voortgang op de huidige wijze niet meer werkt. Maar ook twee andere benaderingen niet:
1. Het vaststellen van het voorliggende ontwerp en de bewoners inzetten op de uitvoering
2. Een bemiddeling op de vastgelopen verhoudingen tussen bewoners onderling en projectorganisatie

Quick "scan" analyse van het ontstaan van de problemen:
De problemen die nu aan de oppervlakte komen lagen naar ons inzicht al besloten in het project. De ambitie was hoog en onbegrensd, de fasering in tijd beslaat inmiddels twee opeenvolgende olifantszwangerschappen, de randvoorwaarden, de projectdefinitie en de projectgrenzen waren onduidelijk. Met name het ontbreken van helderheid vooraf ten aanzien van het tramtraject, de invoering van 30 km, het parkeerbeleid voor het gehele gebied en de uitgangspunten over fasering vertoonden gebreken. Hierdoor gingen projectorganisatie en bewoners(groepen) elkaar in een ijzeren greep houden. Een teveel aan "programma-wensen" en doelen en vergaderingen leidt tot onoverzichtelijkheid. Hierdoor ontstaat het gevaar dat zaken onder druk in een mal geduwd worden of dat er te weinig ruimte is om nog eens van grote afstand naar het geheel te kijken. Het verdient aanbeveling als er leerpunten getrokken kunnen worden die van nut zijn bij toekomstige co-creatie. Misschien is dit vervelend om te horen voor mensen die zo'n tomeloze inzet en idealisme getoond hebben, maar leuker kunnen we het niet maken. Het was beter geweest om niet alles in één ontwerp te duwen, maar drie verschillende scenario's uit te werken.

Compromis in plaats van mediatie:
Wij stellen voor nog eens te kijken naar de uitgangspunten, hier oplossingsrichtingen aan te verbinden en een concreet voorstel te doen voor een **ja/ nee** of een **onderhandelbaar ja**. -1-

wijkraad Middelland - Nieuwe Westen

HET MILDE WESTEN

Uitgangspunten zoals wij die lezen:

1. Verbeteren (verkeers)veiligheid op straat en randvoorwaarden voor sociale veiligheid
2. Versterken, terugbrengen cultuurhistorische waarde voor bewoners, buurt, bezoekers en stad
3. Versterken groen en ecologie in het kader van de duurzame, klimaat adaptieve stad
4. Versterken van het woonklimaat door het creëren van rustige en kwalitatieve ruimte waarin onder meer ontmoeting een belangrijke factor is
5. Aansluiten bij een ambitie van de stad en veel inwoners om tot een verkeersluwer (autoluwer?) stad te komen

Compromis principes:

1. Verdelen van zoet en zuur: zo zijn bewoners uit het noordelijk deel zijn nu al lange tijd het haasje qua hoeveelheid blik voor de deur. Dat mag wel eens anders. Maar alle 'partijen mogen wel schuiven op principes en belangen.
2. Faseren en prioriteren: niet voorsorteren op 'mogelijke toekomstige' ontwikkelingen maar nu inrichten met de mogelijkheid om de lasten eerlijker te verdelen. En in de toekomst eenvoudig, binnen de kwaliteits- en beeldnormen van het project door te groeien.
3. Geleidelijk transformeren; de gemeente wil terecht een monumentaal beeld en dat is ook voor iedereen goed, maar stel het wandelpad door de middenberm (gedeeltelijk?) uit (zie hieronder). En we weten dat er wel meer zaken bijdragen tot het monumentale.
4. 'Groen, ontdekken en ontmoeten' gedeeltelijk direct en gedeeltelijk in een ontwikkelscenario
5. Definities: Parkeerplaatsen 'onttrekken' mag, maar 'toevoegen' niet. En 'verplaatsen'?

Compromis:

1. **Lucht geven aan de functies**: **Over de gehele laan** worden langs stoep en langs middenberm **'uniforme stroken'** ingericht voor de functies: auto parkeren, 'fiets blokken' en 'groen blokken. **Blokken: Allemaal 6 bij 2 meter. Dus: voor alle duidelijkheid 3 (gebieden) maal 4 'uniforme stroken'. Dat schept heel veel kansen**! Het herindelen gebeurt op basis 'verplaatsen'. Praktisch landt dit als volgt:
   - Behoud indien mogelijk **vooralsnog** het huidige aantal parkeerplaatsen, maar maximaal 48 minder
   - Fietsblokken op basis rekenformule gemeente
   - Groenblokken regelmatig gespreid maar vooral landend op plekken met extra (vereiste) functie. Bijkomende effecten:
     - Als er minder dan 48 parkeerplaatsen hoeven te vervallen zet je niet direct extra stress op de parkeerdruk en doe je ook iets voor het parkeergebied (omwonenden!)
     - De werkelijkheid is nu dichtgetimmerd; door lucht te geven worden meer opties mogelijk
     - Zo vormen de groenblokken op een al iets bredere stoep de mogelijkheid om meer stoep over te houden voor recreatief gebruik

2. **De 4 uniforme stroken tussen gevel en gevel** bieden keuzeruimte en versterken het duidelijk beeld van de laan. Strook tussen de bomen (kruin is kern) met voldoende ruimte voor de boomwortels. Door de 'strook-benadering' en het plannen van fiets- en groenblokken langs de bermen ontstaat op diverse plekken gelegenheid om de middenberm zelfs 2 meter te verbreden bovenop het huidige maximum. Waardoor daar een extra functie (programma) kan plaats vinden. Zoals bekend is daardoor ook de brede stoep mogelijk. Ook kunnen sommige fietsblokken gebruikt worden als groene objecten door er groene daken boven te plaatsen. De fietscontainers moeten dan verboden worden in de straat, evenals ander 'meubilair zoals kledingcontainers. Die maken de buurten er niet mooier op.
3. **Clusteren voor specifieke doelen**
   In het 'rekenwerk' wordt direct rekening gehouden met extra ruimte voor buurtprogrammering van het Wijkpaleis en de UEB. Langs de stoep worden respectievelijk 5 en 2 parkeerplaatsen onttrokken en in de berm worden er zowel aan west- als oostzijde plekken van de 'uniforme strook' vrijgehouden. Hierdoor ontstaat op de stoep ruimte voor (meer) terras, ook voor het Wijkpaleis en in de middenstrook een gebied van maximale breedte. Ook op andere plekken kunnen soortgelijke keuzes gemaakt worden. Op basis van de opgave 'diversiteit en beleving' kunnen keuzes gemaakt worden voor thema. Bijvoorbeeld (als voorbeeld!):
   - Middenblok is buurtprogrammering en natuureducatie. Attentie: versterken basis Wijkpaleis
   - Noordblok is 'heemtuin en verticale tuinen'. Attentie: geen blik op blik
   - Zuidblok is 'water en beleving'. Attentie: de Schie

   Door al deze keuzes wordt recht gedaan aan bestaande wensen en valt er in de toekomst nog wat te ontwikkelen. Dus niet 'Jan-Jaap de tuinman doet het in 1 dag'. Maar 'de tijd nemen'. Soms op die plekken waar je specifieke functie toevoegt, heb je vaak wat meer ruimte nodig, Terwijl andere plekken wel kwalitatief ingericht worden maar gewoon rust of uitzicht bieden, voor zover mogelijk in een drukke buurt.

Faseren:
We zeiden het al: monumentaal, het moet, maar het kan. Maar sommige dingen niet direct. Laat eerst die middengebieden eens ontwikkelen, houd er wel rekening mee dat er in de toekomst misschien nog een pad doorheen komt. Maar neem als Stadsontwikkeling en Stadsbeheer eerst de kansen mee om bepaalde zaken op te ruimen en niet terug te plaatsen. De tijd om de storende nutsgebouwen bij onderhoudsmomenten of anderszins te verwijderen of aanpassen/verplaatsen. Dan zou een wandelpad ook veel meer tot zijn recht komen. Maar met aantrekkelijke stoepen neemt de kans ook toe dat de wandelaar het daar naar zijn zin krijgt.

Een motto tot (arno) slot: na de olifantenzwangerschappen, zoek het olifantenpad!